

Тема 10. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації

➔ **Мета:** дослідження місця України у глобалізаційних процесах, визначення її сильних та слабких сторін. Систематизація та структурування знання щодо можливих напрямів і векторів розвитку національної економіки, враховуючи ризики, загрози та тенденції глобалізаційних процесів.

Методичні вказівки до виконання практичних завдань

При опрацюванні даної теми доцільно розкрити конкурентні переваги України на міжнародних ринках, з'ясувати сильні та слабкі сторони національної економіки, виділити ключові позиції експорту, імпорту, основних торговельних партнерів.

Особливу увагу потрібно звернути на аналіз суперечливого впливу глобалізації на розвиток української економіки, політики, соціально-культурної сфери. Дослідити, як впливає діяльність міжнародних організацій на Україну, хто її підтримує в умовах військового стану, які наслідки і результати такої підтримки.

Окремо необхідно узагальнити перспективні вектори та напрями економічного розвитку України в умовах глобалізації із використанням результатів SWOT та PEST аналізів.

План

1. Проблема конкурентоспроможності України в глобальній економіці.
2. Суперечливий вплив глобалізації на розвиток України.
3. Наслідки і результати співробітництва України з організаціями глобального профілю діяльності.
4. Напрями економічного розвитку України в умовах глобалізації.

Основні терміни і поняття

Національна економіка, конкурентна стратегія, Угода про асоціацію, Європейська політика сусідства, кандидат на вступ до ЄС.

Завдання для виконання на практичному занятті

? Завдання 1. Експрес-опитування. Дайте короткі відповіді на питання:

1. Розкрийте основні складові стратегії незалежної України.
2. Який основний напрям зовнішньоекономічної політики сучасної України?
3. Яке значення для розвитку національної економіки має вступ України до СОТ?
4. В яких документах висвітлювалася зовнішньоекономічна політика сучасної України?
5. Охарактеризуйте особливості економічних відносин України із країнами ШОС.

6. У чому полягає специфіка сучасних торгово-економічних відносин України з росією?

7. Для чого необхідний геоекономічний аналіз та прогнозування в процесі створення стратегії економічного розвитку країни?

8. Як, на вашу думку, впливає процес глобалізації на економічне, політичне і культурне життя нашої країни?

 Завдання 2. Пошук, аналіз та обговорення новин на тему: «Конкурентоспроможність України на глобальних ринках».

 Завдання 3. Групове завдання. Проведення дебатів.

Перша група готує презентацію на тему «Глобалізація позитивно впливає на Україну і допомагає всебічно розвиватися». Друга група готує презентацію на тему «Глобалізація приносить для України більше загроз, ніж переваг, її вплив потрібно обмежувати».

Рекомендації для виконання:

У кожній групі має бути особа, яка виконує окреме завдання:

- хтось відповідає за збір інформації;
- хтось – за систематизацію тексту, із перетворенням його у таблиці, рисунки, схеми тощо;
- хтось – за її оформлення у вигляді презентації (використовуючи програми Power Point, Prezi тощо);
- хтось – за виступ із доповіддю.

Ролі розподіляються між студентами самостійно.

Вимоги до презентації:

Пам'ятайте, що презентація повинна містити ілюстрації, графіки, статистичні дані. Текстом презентація не має бути перевантажена. Доповідач має пам'ятати, що увагою аудиторії необхідно заволодіти. Регламент 10 хвилин.

Рекомендації для ведення дискусії:

Після презентацій проводиться обговорення та обмін думками щодо впливу глобалізації на розвиток України, враховуючи економічний, політичний, культурний, соціальний, технологічний аспекти.

Пам'ятайте про правила ведення дискусії: (не допускати перетворення дискусії у з'ясування особистих стосунків; можна переконувати, але не можна принижувати опонентів; зберігати спокій і врівноваженість у спорі; критикувати без роздратування і злості, але й не вибачатися за критику, тому що це не ознака ввічливості, а вияв невпевненості у своїй правоті; програвати і перемагати достойно. При поразці не сердитися, і не бути розгубленим; при перемозі залишатися спокійним і скромним; давати можливість опонентам «зберегти обличчя»).

Регламент на виступи – 2 хвилини. Наприкінці підведення підсумків та обмін думками щодо того, чи дійсно глобалізація допомагає Україні розвиватися.

☛ **Завдання 4.** Підготуйте одноосібну доповідь за питаннями плану теми 10.

Проаналізуйте вплив глобалізації на конкурентоспроможність України на міжнародних ринках.

Рекомендації до виконання:

- Обрати вид товарів або послуг для дослідження (наприклад, ринок солі, цукру, автомобілів, олії, пшениці, електроенергії тощо).
- Зібрати дані щодо експортної діяльності України в обраній галузі.
- Порівняти ціни, якість та інші характеристики продукції України з продукцією інших країн-конкурентів на світовому ринку.
- Вивчити суперечливий вплив глобалізації на обрану галузь економіки України. Визначити її позитивні та негативні прояви для конкретних підприємств, що торгують обраними товарами, послугами.
- Розробити пропозиції щодо стратегій розвитку, які дозволять Україні використовувати можливості глобалізації для зміцнення своєї конкурентоспроможності в обраній галузі.
- Підготувати доповідь із презентацією, яка б розкривала вище наведені пункти (15-20 хвилин, до 20 слайдів).
- Після виступів порівняти результати аналізу зі студентами, які обрали інші товари, послуги для вивчення.